Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►**B**

A BIZOTTSÁG 358/2003/EK RENDELETE

(2003. február 27.)

a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a biztosítási ágazatbeli megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

(HL L 53, 28.2.2003, o. 8)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►**M1**	A Bizottság 2004/886/EK rendelete (2004. március 4.)	L 168	14	1.5.2004

▼B

A BIZOTTSÁG 358/2003/EK RENDELETE

(2003. február 27.)

a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a biztosítási ágazatbeli megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a Szerződés 85. cikke (3) bekezdésének a biztosítási ágazatbeli megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1991. május 31-i 1534/91/EGK tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 1. cikke (1) bekezdésének a), b), c) és e) pontjára,

e rendelet tervezetének [2] közzétételét követően,

a versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

(1) A Bizottságot az 1534/91/EGK rendelet felhatalmazza arra, hogy a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdését rendelet útján alkalmazza megállapodások, döntések és összehangolt magatartások olyan csoportjaira a biztosítási ágazatban, amelyeknek tárgya a következők tekintetében folytatott együttműködés:

— közös biztosítási díjtételek megállapítása a közös statisztikai adatok vagy a biztosítási események száma alapján,

— általános biztosítási szerződési feltételek kialakítása,

— meghatározott típusú kockázatok együttbiztosítása,

— kárrendezés,

— biztonsági berendezések vizsgálata és elfogadása,

— a nagykockázatok nyilvántartása és a nagykockázatokra vonatkozó tájékoztatás.

(2) Az 1534/91/EGK tanácsi rendelet alapján a Bizottság elfogadta a Szerződés 85. cikke (3) bekezdésének a biztosítási ágazatbeli megállapodások, döntések és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1992. december 21-i 3932/92/EGK rendeletet [3]. Az Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmányával módosított 3932/92/EGK rendelet 2003. március 31-én hatályát veszti.

(3) A 3932/92/EGK rendelet nem mentesíti a kárrendezésről, illetve a nagykockázatok nyilvántartásáról és a nagykockázatokra vonatkozó tájékoztatásról szóló megállapodásokat. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy egyedi esetek kezelésében nem rendelkezik megfelelő tapasztalattal ahhoz, hogy e területeken élni tudjon a 1534/91/EGK tanácsi rendelet által ráruházott hatáskörrel. Ez a helyzet nem változott.

([1]) HL L 143., 1991.6.7., 1. o.
([2]) HL C 163., 2002.7.9., 7. o.
([3]) HL L 398., 1992.12.31., 7. o.

▼B

(4) A Bizottság 1999. május 12-én elfogadta a 3932/92/EGK rendelet működéséről szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett jelentést ([1]). A Gazdasági és Szociális Bizottság 1999. december 15-én véleményt fogadott el a Bizottság jelentéséről ([2]). A Parlament 2000. május 19-én a Bizottság jelentéséről állásfoglalást fogadott el. ([3]) A Bizottság 2000. június 28-án konzultációs ülést tartott a rendeletről az érdekelt felekkel, beleértve a biztosítási ágazat és a nemzeti versenyhatóságok képviselőit. A Bizottság 2002. július 9-én közzétette e rendelet tervezetét a Hivatalos Lapban, és felkérte az érdekelt feleket, hogy észrevételeiket legkésőbb 2002. szeptember 30-ig tegyék meg.

(5) Az új rendeletnek két követelménynek kell megfelelnie: a verseny hatékony védelmének biztosítása és megfelelő jogbiztonság biztosítása a vállalkozások számára. E célok elérése érdekében figyelembe kell venni a közigazgatási felügyelet lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítésének szükségességét. Tekintetbe kell venni a Bizottság e területen 1992 óta nyert tapasztalatait, az 1999-es jelentésről folytatott konzultációk eredményeit, és az e rendelet elfogadásához vezető konzultációkat is.

(6) A 1534/91/EGK rendelet előírja, hogy a bizottsági mentesítési rendelet határozza meg a megállapodások, döntések és összehangolt magatartások azon csoportjait, amelyekre a rendelet hatálya kiterjed, illetve azokat a korlátozásokat vagy kikötéseket, amelyek a megállapodásokban, döntésekben és összehangolt magatartásokban megjelenhetnek vagy nem jelenthetnek meg, valamint azokat a kikötéseket, amelyeket a megállapodásoknak, döntéseknek és összehangolt magatartásoknak tartalmazniuk kell, illetve az egyéb teljesítendő feltételeket.

(7) Megfelelőnek látszik azonban a mentességben részesülő kikötések felsorolása helyett nagyobb hangsúlyt fektetni az olyan megállapodáscsoportok meghatározására, amelyek a piaci erő meghatározott szintjéig mentességben részesülnek, valamint azon korlátozások vagy kikötések meghatározására, amelyeket az ilyen megállapodások nem tartalmazhatnak. Ez megfelel annak a közgazdasági alapú megközelítésnek, amely a megállapodásoknak az érintett piacra gyakorolt hatását értékeli. El kell ismerni azonban, hogy a biztosítási ágazatban léteznek bizonyos formájú, az érintett biztosítási piac valamennyi vállalkozását magukban foglaló együttműködések, amelyek rendes körülmények között teljesítik a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésében megállapított feltételeket.

(8) A Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének rendelet általi alkalmazásához nem szükséges meghatározni azokat a megállapodásokat, amelyek a 81. cikk (1) bekezdése alá tartozhatnak. A 81. cikk (1) bekezdése szerinti megállapodások egyedi értékelésekor számos tényezőre kell figyelemmel lenni, különösen az érintett piac szerkezetére.

(9) A csoportmentesség kedvezményét azokra a megállapodásokra kell korlátozni, amelyekről megfelelő bizonyossággal feltételezhető, hogy megfelelnek a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének.

(10) A biztosítók vagy a biztosítók társulásai közötti múltbéli együttműködés egy meghatározott kockázat biztosítása átlagos költségének kiszámításában, vagy az életbiztosítások esetében a halandósági táblázatok vagy a betegségek, balesetek és rokkantság gyakoriságára vonatkozó táblázatok tekintetében, lehetővé teszi a kockázatokra vonatkozó ismeretek javítását, és megkönnyíti az egyes biztosítók számára a kockázatok értékelését. Ez következésképpen megkönnyíti a piacra jutást és a fogyasztóknak is

([1]) COMM (1999) 192 végleges.
([2]) CES 1139/99.
([3]) PE A5-0104/00.

▼B

előnyös. Ugyanez vonatkozik az olyan külső körülmények valószínű hatásáról szóló közös felmérésekre, amelyek befolyásolhatják a biztosítási események gyakoriságát és mértékét, vagy a különböző típusú befektetések hozamát. Biztosítani kell azonban, hogy az ilyen együttműködések csak olyan mértékben mentesüljenek, amely e célok eléréséhez szükséges. Ezért helyénvaló kikötni, hogy a bruttó díjakra vonatkozó megállapodások nem mentesíthetőek; a bruttó díjak valójában alacsonyabbak is lehetnek a számítások, táblázatok vagy a kérdéses felmérések eredményei által megjelölt összegeknél, mivel a biztosítók a befektetéseikből származó bevételt a díjaik csökkentésére is fel tudják használni. Továbbá, az említett számítások, táblázatok és felmérések nem kötelezőek, és csak referenciacélokat szolgálnak.

(11) Továbbá, minél szélesebb kategóriákba csoportosítják a múltbéli, meghatározott kockázatok biztosításának költségére vonatkozó statisztikai adatokat, annál kevesebb lehetőségük van a biztosítóknak arra, hogy díjaikat szűkebb alapon határozzák meg. Ezért a kockázatok múltbéli költségére vonatkozó közös számításokat azzal a feltétellel kell mentesíteni, hogy a rendelkezésre álló adatokat statisztikai szempontból kielégítő részletességgel és megkülönböztetéssel biztosítják.

(12) Továbbá, mivel az ilyen számításokhoz, táblázatokhoz és felmérésekhez való hozzáférés egyrészt az olyan biztosítók számára szükséges, amelyek az érintett földrajzi vagy termékpiacon működnek, másrészt azok számára, amelyek fontolgatják az e piacokra való belépést, az ilyen biztosítók számára – a piacon már jelen lévő biztosítókhoz viszonyítva – méltányos és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett kell biztosítani a hozzáférést az ilyen számításokhoz, táblázatokhoz és felmérésekhez. Az ilyen feltételek például tartalmazhatnak olyan kötelezettségvállalást a piacon még jelen nem lévő biztosító részéről, hogy piacra lépését követően a biztosítási eseményekre vonatkozó statisztikai adatokat fog szolgáltatni. Továbbá, a kötelezettségvállalások része lehet a számítások készítéséért felelős biztosítók társulásában való tagság, amennyiben az ilyen tagság az érintett piacon még nem tevékenykedő biztosítók számára is elérhető méltányos és megkülönböztetéstől mentes feltételek mellett. Mindazonáltal, ha a biztosítóknak díjat kell fizetniük az olyan számításokhoz vagy a kapcsolódó felmérésekhez való hozzáférésért, amelyekhez nem szolgáltattak adatot, nem tekinthető méltányosnak, ha ez a díj annyira magas, hogy akadályozza a piacra lépést.

(13) A közös számítási módszerek, táblázatok és felmérések annál megbízhatóbbak, minél több statisztikai adat alapján készülnek. A nagy piaci részesedéssel rendelkező biztosítók elegendő statisztikát tudnak saját maguk készíteni ahhoz, hogy megbízható számításokat végezzenek, de a kis piaci részesedéssel rendelkezők erre nem lesznek képesek, még kevésbé az újonnan belépők. A piacon jelen lévő valamennyi biztosítótól – beleértve a nagyokat is – származó adatok felvétele az ilyen közös számításokba, táblázatokba és felmérésekbe ösztönzi a versenyt azáltal, hogy segíti a kisebb biztosítókat és megkönnyíti a piacra jutást. A biztosítási ágazat e sajátosságának ismeretében nem megfelelő, ha az ilyen közös számítások és felmérések tekintetében a mentesülést a piaci részesedésre vonatkozó küszöbértékekhez kötik.

(14) Előnyökkel járhatnak az olyan általános szerződési feltételek vagy kikötések és azok a modellek, amelyek az életbiztosítás előnyeit szemléltetik. A biztosítók számára például hatékonyságot jelentenek; megkönnyítik a kis, vagy kevés tapasztalattal rendelkező biztosítók piacra jutását; segítik a biztosítókat a jogi kötelezettségeik teljesítésében; valamint viszonyítási alapként használhatják ezeket a fogyasztói szervezetek a különböző biztosítók által kínált biztosítások összehasonlításához.

▼B

(15) Az általános szerződési feltételek azonban nem idézhetik elő a termékek egységesítését vagy a szerződésből származó jogok és kötelezettségek jelentős aránytalanságát. Ennek megfelelően a mentesítés csak azzal a feltétellel alkalmazható az általános szerződési feltételekre, hogy azok nem kötelezőek, és azokban kifejezetten megemlítik, hogy a részt vevő vállalkozások szabadon ajánlhatnak eltérő szerződési feltételeket ügyfeleik részére. Továbbá, az általános szerződési feltételek nem tartalmazhatják meghatározott típusú kockázatok módszeres kizárását anélkül, hogy kifejezetten ne utalnának arra, hogy megállapodással azok biztosítása is lehetséges, és nem rendelkezhetnek a szerződővel fennálló szerződéses viszony túlzottan hosszú időtartamú fenntartásáról, vagy a biztosítási szerződés eredeti céljának túllépéséről. Ez nem érinti azokat a közösségi vagy a nemzeti jog szerinti kötelezettségeket, amelyek alapján egyes biztosítási szerződéseknek tartalmazniuk kell bizonyos kockázatokat.

(16) Azt is ki kell kötni, hogy az általános szerződési feltételeket a tényleges átláthatóság és a fogyasztók hasznának biztosítása érdekében valamennyi érdekelt személy, és különösen a szerződők számára általánosan hozzáférhetővé kell tenni.

(17) Hátráltathatja az innovációt, ha olyan kockázatokat foglalnak bele a biztosítási szerződésbe, amelyeknek nincs nagyszámú szerződő egyidejűleg kitéve, mivel az egymással össze nem függő kockázatok összekapcsolása a biztosítókat visszatarthatja attól, hogy azok tekintetében eltérő, egyedi biztosítási fedezetet kínáljanak. Az ilyen átfogó fedezetet előíró kikötések ezért nem tartozhatnak csoportmentesség alá. Ha a biztosítóknak jogi kötelezettsége, hogy a biztosítási szerződéseikbe belefoglalják az olyan kockázatokra vonatkozó fedezetet is, amelyeknek nincs nagyszámú szerződő egyidejűleg kitéve, az ilyen jogi követelménynek megfelelő általános kikötés belefoglalása egy nem kötelező erejű mintaszerződésbe nem jelent versenykorlátozást, és nem tartozik a Szerződés 81. cikke (1) bekezdésének hatálya alá.

(18) Az együttbiztosítási és együtt-viszontbiztosítási csoportok (gyakori elnevezéssel: biztosítási poolok) lehetővé teszik a biztosítók és viszontbiztosítók számára, hogy olyan kockázatokat is biztosítsanak, illetve viszontbiztosítsanak, amelyekre a csoport nélkül csak elégtelen fedezetet tudnának ajánlani. Ezenkívül segítik a biztosító és viszontbiztosító vállalkozásokat a számukra még ismeretlen kockázatokra vonatkozó tapasztalatszerzésben. Az ilyen csoportok azonban korlátozhatják a versenyt, például a szerződési feltételeik vagy éppen a biztosítási összeg és a díjak egységesítésével. Ezért helyénvaló megállapítani azokat a körülményeket, amelyek esetében az ilyen csoportok mentesíthetők.

(19) Az újszerű kockázatoknál nem tudható előre, hogy mekkora kockázatvállalási kapacitás szükséges azok biztosításához, így az sem, hogy vajon két vagy több ilyen csoport együttesen képes-e együttműködni az ilyen típusú biztosítás nyújtása érdekében. A kizárólag az ilyen új kockázatoknak (és nem az új és már létező kockázatok kombinációjának) az együttbiztosítása vagy együtt-viszontbiztosítása érdekében létrejött pool megállapodás ezért korlátozott időtartamra mentesíthető. Három év megfelelő időtartam arra, hogy elegendő adatot lehessen összegyűjteni a biztosítási események tekintetében egyetlen pool szükségességének megítélésére. E rendelet ezért a létezésük első három évében mentességet biztosít azoknak a csoportoknak, amelyeket újonnan alakítottak újszerű kockázatok biztosítása érdekében.

(20) Az „újszerű kockázat” meghatározása világossá teszi, hogy csak olyan kockázatok tartoznak e meghatározás alá, amelyek korábban nem léteztek, tehát kizárja például az olyan kockázatokat, amelyek eddig már léteztek, csak nem biztosították azokat. Továbbá, a jelentősen változó jellegű kockázatok (például a terro-

▼B

rista támadások jelentős növekedése) nem tartoznak a meghatározás alá, mivel maga a kockázat nem új ebben az esetben. Egy újszerű kockázat jellegénél fogva teljesen új biztosítási terméket tesz szükségessé, és nem biztosítható egy már létező biztosítási termék kiegészítése vagy módosítása által.

(21) Bizonyos korlátozott feltételek mellett a versenyt korlátozó, együttbiztosítási és együtt-viszontbiztosítási csoportok a nem új kockázatok esetében is biztosíthatnak olyan előnyöket, hogy ezáltal indokolt számukra a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdése alól való mentesülés, még abban az esetben is, ha helyettesíthetőek lennének két vagy több versenytárs biztosító által. Ezek például lehetővé tehetik a tagjaik számára, hogy megszerezzék az érintett biztosítási ágazatban szükséges tapasztalatot, költséget takaríthatnak meg vagy csökkenthetik a díjaikat az előnyös feltételekkel történő együtt-viszontbiztosítás által. Az ilyen csoportok számára azonban nem indokolt a mentesülés, ha az érintett csoport jelentős mértékű piaci erővel rendelkezik, mivel ilyen feltételek mellett a pool létezéséből származó versenykorlátozás általában meghaladná a lehetséges előnyöket.

(22) E rendelet ezért mentességet biztosít az olyan együttbiztosítási és együtt-viszontbiztosítási csoportok számára, amelyek legalább három éve működnek, vagy amelyeket nem egy újszerű kockázat biztosítása érdekében hoztak létre, azzal a feltétellel, hogy a csoport tagjai által kínált biztosítási termékek nem lépik túl a következő küszöbértékeket: az együtt-viszontbiztosítási csoportok esetében az érintett piac 25 %-a, az együttbiztosítási csoportok esetében az érintett piac 20 %-a. Az együttbiztosítási csoportok esetében azért alacsonyabb a küszöbérték, mert az együttbiztosítási csoportok egységes szerződési feltételeket és bruttó díjakat is alkalmazhatnak. E mentességek azonban csak akkor alkalmazhatók, ha az érintett csoport megfelel az e rendelet által megállapított további feltételeknek, amelyek arra szolgálnak, hogy a csoport tagjai közötti versenykorlátozást a lehető legalacsonyabb szinten tartsák.

(23) Az e rendelet hatálya alá nem tartozó poolok egyedi mentességben részesíthetők a pool tulajdonságaitól és az érintett piac sajátos feltételeitől függően. Tekintettel arra, hogy számos biztosítási piac folyamatosan fejlődik, egyedi elemzés lehet szükséges az ilyen esetekben annak meghatározására, hogy megfelelnek-e a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésében megállapított feltételeknek.

(24) A biztosítók vagy viszontbiztosítók társulása vagy társulásai által a biztonsági berendezésekre vonatkozóan elfogadott műszaki előírások, szabályok, illetve magatartási szabályzatok, valamint a biztonsági berendezéseknek az ilyen műszaki előírásoknak, szabályoknak és magatartási szabályzatoknak való megfelelését értékelő eljárások előnyösek lehetnek abban a tekintetben, hogy viszonyítási alapként szolgálnak a biztosítók és a viszontbiztosítók számára akkor, amikor egy egyedi esetben felmérik a biztosítandó kockázatok mértékét, amely a biztonsági berendezések, valamint felszerelésük és karbantartásuk minőségétől függ. Ha azonban léteznek az áruk szabad mozgására vonatkozó közösségi jogszabályoknak megfelelő közösségi szintű műszaki előírások, osztályozási rendszerek, eljárások vagy magatartási szabályzatok, nem helyénvaló a biztosítók közötti bármilyen, e témára vonatkozó megállapodást rendelet által mentességben részesíteni, mivel az ilyen európai szintű harmonizáció célja az, hogy megállapítsa a biztonsági berendezések teljes körű és megfelelő, az egész Közösségben egységesen alkalmazott biztonsági szintjét. A biztosítók által kötött, a biztonsági berendezésekre előírt, a fentiektől eltérő követelményeiről szóló bármely megállapodás megakadályozhatja e cél elérését.

▼B

(25) A biztonsági berendezések felszerelésére és karbantartására vonatkozóan – amennyiben nem létezik közösségi szintű harmonizáció – a biztosítók által az egy vagy több tagállamban alkalmazott műszaki előírásokat vagy jóváhagyási eljárásokat meghatározó megállapodásokat rendelettel mentességben lehet részesíteni; a mentesítést azonban csak bizonyos feltételekkel lehet biztosítani, különösen azzal a feltétellel, hogy valamennyi biztosító – az általa meghatározott feltételekkel – szabadon fogadhatja el biztosítás céljából a nem közösen jóváhagyott berendezéseket, illetve a felszerelést vagy karbantartást végző vállalkozásokat.

(26) Ha az e rendelet szerint mentesített egyedi megállapodásoknak mégis a Szerződés 81. cikkének (3) bekezdésével összeegyeztethetetlen hatásai vannak – a Bizottság közigazgatási gyakorlatának és a Bíróság esetjogának értelmezése szerint –, a Bizottság visszavonhatja a csoportmentesség kedvezményét. Ez különösen akkor fordulhat elő, ha a jövőbeni fejlemények hatására vonatkozó felmérések nem igazolható feltételezéseken alapulnak; vagy, ha az ajánlott általános szerződési feltételek olyan kikötéseket tartalmaznak, amelyek a szerződésből származó jogok és kötelezettségek jelentős aránytalanságát idézik elő a szerződő hátrányára; vagy, ha csoportokat arra használnak fel vagy úgy irányítanak, hogy ezáltal lehetővé válik egy vagy több részt vevő vállalkozás számára, hogy az érintett piacon jelentős piaci erőt szerezzen vagy azt megerősítse, illetve, ha e csoportok működése a piac felosztásához vezet.

(27) Az olyan megállapodások megkötésének megkönnyítése érdekében, amelyek jelentős befektetési döntést is magukban foglalhatnak, e rendelet hatályát hét évben kell rögzíteni.

(28) E rendelet nem érinti a Szerződés 82. cikkének alkalmazását.

(29) A közösségi jog elsőbbsége elvének megfelelően a nemzeti versenyjogi jogszabályok szerint tett intézkedések nem sérthetik a közösségi versenyszabályok egységes alkalmazását a közös piacon, illetve az e szabályok – beleértve e rendeletet – végrehajtására elfogadott bármely intézkedés teljes érvényesülését,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

MENTESSÉG ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Mentesség

A Szerződés 81. cikkének (3) bekezdése értelmében és e rendelet rendelkezései alapján a Szerződés 81. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazható azokra a megállapodásokra, amelyek két vagy több vállalkozás között jöttek létre a biztosítási ágazatban (a továbbiakban: a felek) a következőkre vonatkozóan:

a) a következők közös megállapítása és közzététele:

   — egy meghatározott múltbéli kockázat biztosítása átlagos költségének kiszámítása (a továbbiakban: számítások),

   — kapitalizációt magában foglaló biztosítások vonatkozásában halandósági táblázatok, illetve betegségek, balesetek és rokkantság gyakoriságára vonatkozó táblázatok (a továbbiakban: táblázatok);

b) felmérések közös készítése az érdekelt vállalkozásokat érintő általános külső körülmények valószínű hatásáról, meghatározott kockázatokra vagy kockázattípusokra vonatkozó jövőbeni biztosítási

▼B

események gyakorisága és mértéke, vagy a különböző típusú befektetések jövedelmezősége vonatkozásában (a továbbiakban: felmérések), valamint e felmérések eredményeinek közzététele;

c) a direktbiztosításban nem kötelező általános szerződési feltételek (a továbbiakban: általános szerződési feltételek) közös megállapítása és közzététele;

d) olyan nem kötelező érvényű modellek (a továbbiakban: modellek) közös megállapítása és közzététele, amelyek bemutatják a kapitalizációs elemet is magukban foglaló biztosítási szerződésekből elérhető hozamot;

e) biztosítókból, vagy biztosítókból és viszontbiztosítókból álló csoportok létrehozása és működtetése meghatározott típusú kockázatok együttbiztosítása céljából, együttbiztosítás vagy együtt-viszontbiztosítás formájában; és

f) a következők megállapítása, elismerése és közzététele:

— az olyan típusú biztonsági berendezésekre vonatkozó műszaki előírások, szabályok, illetve magatartási szabályzatok, amelyek tekintetében még nem léteznek az áruk szabad mozgására vonatkozó közösségi jogszabályokkal összhangban harmonizált, közösségi szintű műszaki előírások, osztályozási rendszerek, szabályok, eljárások vagy magatartási szabályzatok, valamint a biztonsági berendezések ilyen műszaki előírásoknak, szabályoknak vagy magatartási szabályzatoknak való megfelelését értékelő és tanúsító eljárások,

— a biztonsági berendezések felszerelésére és karbantartására vonatkozó műszaki előírások, szabályok vagy magatartási szabályzatok, valamint a biztonsági berendezések felszerelését és karbantartását végző vállalkozások ilyen műszaki előírásoknak, szabályoknak vagy magatartási szabályzatoknak való megfelelését értékelő és tanúsító eljárások.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „megállapodás”: vállalkozások társulásainak megállapodása, döntése vagy összehangolt magatartása;

2. „részt vevő vállalkozás”: a megállapodásban részt vevő vállalkozás és azok kapcsolt vállalkozásai;

3. „kapcsolt vállalkozás”:

a) azok a vállalkozások, amelyekben a megállapodásban részt vevő vállalkozások közvetlenül vagy közvetve:

i. a szavazati jogok több mint a felének gyakorlására jogosultak; vagy

ii. a felügyelőbizottság, az igazgatóság, illetve a vállalkozást jogszerűen képviselő testületek tagjainak több mint a felét kinevezhetik; vagy

iii. jogosultak a vállalkozás ügyeinek irányítására;

b) azok a vállalkozások, amelyek a megállapodásban részt vevő vállalkozások felett közvetlenül vagy közvetve az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkeznek;

c) azok a vállalkozások, amelyekben a b) pontban említett valamely vállalkozás közvetlenül vagy közvetve az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkezik;

▼B

d) azok a vállalkozások, amelyekben a megállapodásban részt vevő vállalkozás az a), b) vagy c) pontban említett egy vagy több vállalkozással együtt, vagy azok a vállalkozások, amelyekben az utóbb említett két vagy több vállalkozás közösen rendelkezik az a) pontban meghatározott jogokkal vagy hatáskörökkel;

e) azok a vállalkozások, amelyekben az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel közösen rendelkeznek a következők:

i. a megállapodásban részt vevő felek, illetve azoknak az a)–d) pontban említett kapcsolt vállalkozásai; vagy

ii. a megállapodásban részt vevő fél vagy felek, illetve azoknak az a)–d) pontban említett egy vagy több kapcsolt vállalkozása, illetve egy vagy több harmadik személy;

4. „általános szerződési feltételek”: a mintaként vagy referenciaként szolgáló általános biztosítási szerződések valamennyi olyan kikötése, amelyeket a biztosítók vagy a biztosítók testületei vagy társulásai közösen készítettek;

5. „együttbiztosítási csoportok”: az olyan biztosítók által létrehozott csoportok, amelyek:

i. megállapodnak, hogy valamennyi résztvevő nevében és számlájára a kockázatok meghatározott csoportjára vonatkozó biztosítási szerződéseket kötnek; vagy

ii. a csoport egy tagját, közös alkuszt vagy e célra létrehozott közös testületet bíznak meg meghatározott kockázati csoport biztosításának nevükben és javukra való megkötésével és lebonyolításával;

6. „együtt-viszontbiztosítási csoportok”: biztosítók által, lehetőleg egy vagy több viszontbiztosító közreműködésével létrehozott csoportok, amelyeket a következő célból hoztak létre:

i. a kockázatok meghatározott csoportja tekintetében vállalt valamennyi kötelezettségüknek vagy kötelezettségeik egy részének kölcsönös viszontbiztosítása;

ii. esetenként az ugyanilyen kockázatcsoport viszontbiztosításának valamennyi résztvevő nevében és javára történő elfogadása;

7. „újszerű kockázat”: olyan kockázat, amely korábban nem létezett, így a biztosításához egy olyan, teljesen új biztosítási termék kidolgozása szükséges, amely nem egy már létező biztosítási termék kiterjesztése, továbbfejlesztése vagy helyettesítése;

8. „biztonsági berendezések”: alkotóelemek és készülékek, amelyek rendeltetése a kármegelőzés és -csökkentés, valamint az ilyen elemekből összeállított rendszerek;

9. „bruttó biztosítási díj”: a szerződőnek leszámlázott díj.

II. FEJEZET

KÖZÖS SZÁMÍTÁSOK, TÁBLÁZATOK ÉS FELMÉRÉSEK

3. cikk

A mentesítés feltételei

(1) Az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontjában előírt mentesítés azzal a feltétellel alkalmazható, hogy a számítások vagy a táblázatok:

a) olyan több biztosítási évet felölelő megfigyelési időszak során gyűjtött adatokon alapulnak, amelyek statisztikailag kezelhető sokaság létrehozásához elegendő számú azonos vagy összehasonlítható kockázatokra vonatkoznak, és amelyekből többek között a következő adatok nyerhetők:

▼B

— a biztosítási események száma az említett időszakban,

— a biztosított egyéni kockázatok száma a választott megfigyelési időszak minden egyes biztosítási évében,

— az említett időszak során bekövetkezett biztosítási eseményekre tekintettel kifizetett vagy kifizetendő teljes összeg,

— a biztosított tőke teljes összege a választott megfigyelési időszak minden egyes biztosítási évében;

b) a rendelkezésre álló statisztikai adatok biztosítási statisztikai szempontból megfelelő részletességű lebontását tartalmazzák;

c) semmilyen módon ne tartalmazzanak biztonsági pótlékokat, tartalékokból származó jövedelmet, igazgatási vagy kereskedelmi költségeket, adók vagy járulékok elemeit, és figyelmen kívül hagyják a befektetésekből származó bevételt és az előre látható nyereséget.

(2) Az 1. cikk a) pontjában és az 1. cikk b) pontjában előírt mentességet azzal a feltétellel lehet alkalmazni, hogy a számítások, táblázatok vagy a felmérések eredményei:

a) nem teszik azonosíthatóvá az érintett biztosítókat vagy valamelyik biztosítottat;

b) amikor összeállítják és közzéteszik azokat, kifejezetten utalnak arra, hogy nem kötelező jellegűek;

c) méltányos és megkülönböztetésmentes feltételekkel hozzáférhetőek minden, egy példányukat igénylő biztosító számára, ideértve azokat a biztosítókat is, amelyek nem tevékenykednek azon a földrajzi vagy termékpiacon, amelyre a számítások, a táblázatok vagy a felmérések eredményei vonatkoznak.

4. cikk

Nem mentesíthető megállapodások

Az 1. cikkben előírt mentesség nem alkalmazható, ha a részt vevő vállalkozások abban egyeznek meg, vagy arra kötelezik magukat vagy más vállalkozásokat, hogy nem használnak az 1. cikk a) pontja alapján megállapítottaktól eltérő számításokat vagy táblázatokat, illetve nem térnek el az 1. cikk b) pontjában említett felmérések eredményeitől.

III. FEJEZET

ÁLTALÁNOS SZERZŐDÉSI FELTÉTELEK ÉS MODELLEK

5. cikk

A mentesítés feltételei

(1) Az 1. cikk c) pontjában előírt mentességet azzal a feltétellel lehet alkalmazni, hogy az általános szerződési feltételek:

a) azzal a kifejezett utalással kerüljenek kialakításra és közzétételre, hogy nem kötelező jellegűek, és használatuk teljesen önkéntes;

b) kifejezetten utalnak arra, hogy a részt vevő vállalkozások az ügyfeleik részére eltérő biztosítási feltételeket is ajánlhatnak; és

c) minden érdekelt személy számára hozzáférhetőek, és azokat egyszerű kérelem alapján rendelkezésre bocsátják.

(2) Az 1. cikk d) pontja által biztosított mentességet azzal a feltétellel lehet alkalmazni, hogy a nem kötelező érvényű modelleket csak útmutató jelleggel állapították meg és tették közzé.

▼B

6. cikk

Nem mentesíthető megállapodások

(1) Az 1. cikk c) pontjában előírt mentesség nem alkalmazható, ha az általános szerződési feltételek olyan kikötéseket tartalmaznak, amelyek:

a) a bruttó díj mértékére utalnak;

b) feltüntetik a biztosítási összeget vagy azt a részt, amelyet a szerződőnek kell viselnie („önrész”);

c) átfogó biztosítási fedezetet írnak elő, amely olyan kockázatokra is kiterjed, amelyeknek nagyszámú szerződő nincs egyidejűleg kitéve;

d) lehetővé teszik a biztosítónak, hogy fenntartsa a szerződést abban az esetben is, ha a biztosítási fedezet egy részét visszavonja, vagy a biztosítási díjat emeli anélkül, hogy – az indexálásra vonatkozó kikötések sérelme nélkül – a kockázat vagy a fedezet terjedelme megváltozna, vagy más módon megváltoztatja a biztosítási feltételeket a szerződő kifejezett hozzájárulása nélkül;

e) lehetővé teszik a biztosítónak, hogy a szerződés időtartamát a szerződő kifejezett hozzájárulása nélkül módosítsa;

f) a nem életbiztosítási ágban a szerződő számára három évnél hosszabb szerződéses időtartamot írnak elő;

g) ha a szerződés meghatározott idő elteltével felmondás hiányában automatikusan meghosszabbodik, a meghosszabbodás idejét egy évnél hosszabb időtartamban állapítják meg;

h) a szerződőt kötelezik arra, hogy egyezzen bele a biztosított kockázat megszűnése miatt felfüggesztett szerződés újbóli hatálybaléptetésébe, ha ismét hasonló jellegű kockázatnak van kitéve;

i) arra kötelezik a szerződőt, hogy különböző kockázatokra ugyanannál a biztosítónál kössön biztosítást;

j) arra kötelezik a szerződőt, hogy a biztosítás tárgyának átruházása esetén gondoskodjon arról, hogy az új tulajdonos a szerződésbe belépjen;

k) kizárják vagy korlátozzák egy kockázat biztosítását, amennyiben a szerződő olyan biztonsági berendezéseket, illetve felszerelő- és karbantartó vállalkozásokat alkalmaz, amelyeket nem hagytak jóvá a biztosítók társulása vagy társulásai által egy vagy több tagállamban vagy európai szinten elfogadott, vonatkozó műszaki előírásoknak megfelelően.

(2) Az 1. cikk c) pontjában előírt mentességben nem részesülhetnek azok a vállalkozások vagy vállalkozások olyan társulásai, amelyek megállapodnak abban – vagy megállapodnak abban, hogy más vállalkozásokat köteleznek arra –, hogy nem alkalmaznak a részt vevő vállalkozások közötti megállapodás szerint megállapított általános szerződési feltételektől eltérő feltételeket.

(3) Anélkül, hogy ez érintené a népesség meghatározott társadalmi vagy foglalkozási csoportjaira vonatkozó külön biztosítási feltételek kialakításának lehetőségét, az 1. cikk c) pontjában előírt mentesség nem vonatkozik azokra a megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra, amelyek egyes kockázatcsoportok biztosítását a szerződőhöz kapcsolódó jellemzők miatt kizárják.

(4) Az 1. cikk d) pontjában előírt mentesség nem vonatkozik arra az esetre – a jogszabályokban előírt kötelezettségek sérelme nélkül –, ha a nem kötelezően alkalmazandó modellek csak meghatározott kamatlábakat vagy igazgatási költségeket mutató számadatokat tartalmaznak.

(5) Nem részesülnek az 1. cikk d) pontjában előírt mentességben azok a vállalkozások vagy vállalkozások olyan társulásai, amelyek abban egyeznek meg, vagy azt vállalják, vagy arra köteleznek más

▼B

vállalkozásokat, hogy nem alkalmaznak, illetve ne alkalmazzanak a részt vevő vállalkozások közötti megállapodásban meghatározottaktól eltérő, a biztosítási szerződésből származó hasznot szemléltető modelleket.

IV. FEJEZET

MEGHATÁROZOTT TÍPUSÚ KOCKÁZATOK EGYÜTTBIZTOSÍTÁSA

7. cikk

A mentesség és a piaci részesedésre vonatkozó küszöbértékek alkalmazása

(1) Az e rendelet hatálybalépését követően, kizárólag újszerű kockázatok biztosítása céljából létrehozott együttbiztosítási és együtt-viszontbiztosítási csoportokra az 1. cikk e) pontjában előírt mentességet a csoport első megalakításának időpontjától számított hároméves időtartamra kell alkalmazni, tekintet nélkül a csoport piaci részesedésére.

(2) Azon együttbiztosítási vagy együtt-viszontbiztosítási csoportok vonatkozásában, amelyek nem tartoznak az (1) bekezdés hatálya alá (mivel már több mint három éve működnek, vagy azokat nem újszerű kockázatok biztosítása céljából hozták létre), az 1. cikk e) pontjában előírt mentességet az e rendelet hatályának időtartama alatt kell alkalmazni azzal a feltétellel, hogy a csoportmegállapodásban részt vevő vállalkozások által vagy a javukra a csoport keretében kötött szerződésben meghatározott biztosítási termékek az érintett piacok egyikén se képviseljék:

a) együttbiztosítási csoportok esetében az érintett piac több mint 20 %-át;

b) együtt-viszontbiztosítási csoportok esetében az érintett piac több mint 25 %-át.

(3) A (2) bekezdésben előírt piaci részesedésre vonatkozó küszöbértékek alkalmazásában a következő szabályokat kell alkalmazni:

a) a piaci részesedést a bruttó biztosítási díjbevétel alapján kell kiszámítani; ha a bruttó biztosítási díjbevételre vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, más megbízható piaci információkon – beleértve a nyújtott fedezetet vagy a biztosított kockázat értékét – alapuló becslések használhatók az érintett vállalkozás piaci részesedése meghatározásához;

b) a piaci részesedést a megelőző naptári év adatai alapján kell kiszámítani;

c) a 2. cikk (3) bekezdésének e) pontjában említett vállalkozások piaci részesedését a 2. cikk (3) bekezdésének a) pontjában felsorolt joggal vagy hatáskörrel rendelkező valamennyi vállalkozás között egyenlő arányban kell megosztani.

(4) Amennyiben a (2) bekezdés a) pontjában említett piaci részesedés kezdetben nem több 20 %-nál, de később meghaladja ezt a szintet anélkül, hogy a 22 %-ot túllépné, az 1. cikk e) pontjában előírt mentességet attól az évtől számított további két, egymást követő naptári év időtartamára is alkalmazni kell, amikor a 20 %-os küszöbértéket először túllépték.

(5) Amennyiben a (2) bekezdés a) pontjában említett piaci részesedés kezdetben nem több 20 %-nál, de később meghaladja a 22 %-ot, az 1. cikk e) pontjában előírt mentességet attól az évtől számított további egy naptári év időtartamára is alkalmazni kell, amikor a 22 %-os küszöbértéket először túllépték.

(6) A (4) és (5) bekezdés által biztosított kedvezmények nem kombinálhatók úgy, hogy túllépjék két naptári év időtartamát.

▼B

(7) Amennyiben a (2) bekezdés b) pontjában említett piaci részesedés kezdetben nem több 25 %-nál, de később meghaladja ezt a szintet anélkül, hogy a 27 %-ot túllépné, az 1. cikk e) pontjában előírt mentességet attól az évtől számított további két, egymást követő naptári év időtartamára is alkalmazni kell, amikor a 25 %-os küszöbértéket először túllépték.

(8) Amennyiben a (2) bekezdés b) pontjában említett piaci részesedés kezdetben nem több 25 %-nál, de később meghaladja a 27 %-ot, az 1. cikk e) pontjában előírt mentességet attól az évtől számított további egy naptári év időtartamára is alkalmazni kell, amikor a 27 %-os küszöbértéket először túllépték.

(9) A (7) és (8) bekezdés által biztosított kedvezmények nem kombinálhatók úgy, hogy túllépjék két naptári év időtartamát.

8. cikk

A mentesítés feltételei

Az 1. cikk c) pontjában előírt mentesség azzal a feltétellel alkalmazható, hogy:

a) minden részt vevő vállalkozásnak joga van arra, hogy a csoportból egy évnél nem hosszabb felmondási idővel szankciók nélkül kiléphessen;

b) a csoport szabályai nem kötelezik a csoport egyik tagját sem arra, hogy a csoport által biztosított kockázatok bármelyikét, teljes egészében vagy részben, a csoporton keresztül biztosítsa vagy viszontbiztosítsa;

c) a csoport szabályai nem korlátozzák a csoport vagy tagjai arra irányuló tevékenységét, hogy az Európai Unió bármely földrajzi területén előforduló kockázatokat biztosítsák vagy viszontbiztosítsák;

d) a megállapodás nem korlátozza a termelést vagy az értékesítést;

e) a megállapodás nem osztja fel a piacot vagy ügyfeleket;

f) az együtt-viszontbiztosítási csoport tagjai nem állapodnak meg a direktbiztosításban felszámított bruttó díjakban; és

g) a csoporttagok vagy a csoport kereskedelmi politikájára meghatározó befolyást gyakorló vállalkozások nem lehetnek tagjai az ugyanazon az érintett piacon működő másik csoportnak, illetve nem gyakorolhatnak meghatározó befolyást ilyen csoport kereskedelmi politikájára.

V. FEJEZET

BIZTONSÁGI BERENDEZÉSEK

9. cikk

A mentesítés feltételei

Az 1. cikk f) pontjában előírt mentesség azzal a feltétellel alkalmazható, hogy:

a) a műszaki előírások és a megfelelőség értékelésére szolgáló eljárások pontosak, műszakilag indokoltak legyenek, illetve arányosak legyenek az adott biztonsági berendezés által elérni kívánt teljesítménnyel;

b) a felszerelő- vagy a karbantartó vállalkozások értékelésére vonatkozó szabályok objektívek legyenek, e vállalkozások szakmai alkalmasságára vonatkozzanak, és ezeket megkülönböztetéstől mentesen alkalmazzák;

▼B

c) az ilyen előírásokat és szabályokat annak egyidejű kinyilvánításával alakítsák ki és tegyék közzé, hogy a biztosítók – az általuk megállapított feltételekkel – szabadon elfogadhatnak biztosításra más olyan biztonsági berendezést vagy más olyan felszerelő- vagy karbantartó vállalkozást, amely e műszaki előírásoknak vagy szabályoknak nem felel meg;

d) ezen előírásokat és szabályokat egyszerű kérelem alapján bocsássák az érdekelt személyek rendelkezésére;

e) az előírásoknak megfelelő biztonsági berendezések, felszerelő- és karbantartó vállalkozások jegyzékei tartalmazzanak az elért teljesítményszinten alapuló osztályozást;

f) bármely kérelmező bármikor benyújthasson értékelésre vonatkozó kérelmet;

g) a megfelelőség értékelése ne terhelje a kérelmezőt a jóváhagyási eljárás költségeivel aránytalan kiadásokkal;

h) azok a berendezések és azok a felszerelő- vagy karbantartó vállalkozások, amelyek megfelelnek az értékelési követelményeknek, erről a kérelem benyújtásától számított hat hónapon belül megkülönböztetéstől mentesen tanúsítványt kapjanak, kivéve, ha technikai megfontolások ennél hosszabb időtartamot indokolnak;

i) a megfelelés vagy jóváhagyás tényét írásban igazolják;

j) ha megtagadják a megfelelőségi tanúsítvány kiadását, az indokokat írásban közöljék, mellékelve az elvégzett vizsgálatokról és ellenőrzésekről készített jegyzőkönyvek egy példányát;

k) az értékelésre vonatkozó kérelem teljesítésének megtagadását írásban indokolják; és

l) az előírásokat és szabályokat az EN 45 000 és EN ISO/IEC 17025 sorozat szabványai szerint akkreditált szervezetek alkalmazzák.

VI. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

10. cikk

A mentesség visszavonása

A Bizottság az e rendelet által biztosított kedvezményt az 1534/91/EGK tanácsi rendelet 7. cikke alapján visszavonhatja, ha – saját kezdeményezésére, vagy egy tagállam felkérésére, vagy a jogos érdekét igazoló természetes, illetve jogi személyek kérésére eljárva – egyedi esetekben azt állapítja meg, hogy az 1. cikk alapján mentesülő megállapodásoknak mégis a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésében megállapított feltételekkel összeegyeztethetetlen hatásuk van, és különösen akkor, ha:

a) azok a felmérések, amelyekre az 1. cikk b) pontja szerinti mentességet alkalmazzák, nem igazolható feltételezéseken alapulnak;

b) azok az általános szerződési feltételek, amelyekre az 1. cikk c) pontja szerinti mentességet alkalmazzák, olyan kikötéseket tartalmaznak, amelyek a szerződésből származó jogok és kötelezettségek jelentős aránytalanságát okozzák a szerződő hátrányára;

c) azon meghatározott kockázattípusok együttbiztosítása tekintetében, amelyekre az 1. cikk e) pontja szerinti mentességet alkalmazzák, csoportok alakítása vagy működtetése – a csoportba való belépést szabályozó feltételek, a biztosítandó kockázatok meghatározása vagy a visszaengedményezés révén, vagy bármely más módon – az érintett biztosítási termék vagy egyéb hasonló biztosítási termékek piacainak felosztásához vezethet.

▼B

11. cikk

Átmeneti időszak

A Szerződés 81. cikkének (1) bekezdésében megállapított tilalmat nem kell alkalmazni a 2003. április 1-jétől 2004. március 31-ig terjedő időtartam alatt azokra a 2003. március 31-én már hatályban lévő megállapodásokra, amelyek nem felelnek meg az e rendelet szerint előírt mentesség feltételeinek, de ugyanakkor megfelelnek a 3932/92/EGK rendeletben meghatározott mentesítési feltételeknek.

▼M1

11a. cikk

A Szerződés 81. cikkének (1) bekezdésében álló tilalom nem vonatkozik azokra a megállapodásokra, amelyek Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia csatlakozásának napján hatályban vannak és a csatlakozás következtében a 81. cikk (1) bekezdésének alkalmazási körébe tartoznak, amennyiben a csatlakozás napját követő hat hónap alatt úgy módosítják őket, hogy azok megfelelnek az e rendeletben meghatározott feltételeknek.

▼B

12. cikk

Időbeli hatály

Ez a rendelet 2003. április 1-jén lép hatályba. Ez a rendelet 2010. március 31-én hatályát veszti.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.